

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 4

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

Αθήνα 15/3/2018

Αριθμ. Πρωτ.: 13/104893

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη των Χρήσεων Ήσσονος Σημασίας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 65/3-10-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Αραχωβίτης, Α. Αναγνωστοπούλου, Ε. Αυλωνίτου, Ε. Βαγιωνάκη, Α. Γκαρά, Ι. Γκιόλας, Γ. Δημαράς, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Μ. Θελερίτη, Ν. Θηβαίος, Α. Ιγγλέζη, Α. Καστόρης, Χ. Καφαντάρη, Ζ. Λιβανίου, Τ. Μηταφίδης, Ι. Μικελογιαννάκης, Κ. Μορφίδης, Γ. Μπαλαούρας, Χ. Μπυιάλας, Γ. Ντζιμάνης, Γ. Πάλλης, Ν. Παπαδόπουλος, Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Ρίζος, Δ. Σεβαστάκης, Ε. Σκούφα, Κ. Σπαρτινός, Α. Σταμπουλή, Ν. Συρμαλένιος, Μ. Τζούφη, Α. Τριανταφυλλίδης** και **Μ. Τριανταφύλλου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φπ) για Χρήσεις Ήσσονος Σημασίας (ΧΗΣ), σημειώνεται ότι ο ορισμός των ΧΗΣ γίνεται με το άρθρο 3, σημείο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ 1107/2009 και αφορά είτε σε χρήσεις σε καλλιέργειες μικρής οικονομικής σημασίας και/ή έκτασης είτε σε καταπολέμηση εκθρών/παθογόνων/ζιζανίων μικρής σημασίας σε μεγάλες καλλιέργειες.

Συγκεκριμένα:

Α) Στο άρθρο 51, σημείο 8 του εν λόγω Κανονισμού, προβλέπεται ότι τα Κράτη-Μέλη (ΚΜ) θεσπίζουν κατάλογο τέτοιων χρήσεων. Η ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τις εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φπ) για ΧΗΣ περιλαμβάνει την αριθμ 10088/115732/26.09.13 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων “Διαδικασία καθορισμού χρήσεων ήσσονος σημασίας και αξιολόγηση αιτήσεων για επέκταση αδειών διάθεσης στην αγορά σε χρήσεις ήσσονος σημασίας” (Β’ 2587/14.10.2013) και περιέχει ως Παράρτημα Εθνικό Κατάλογο με τις ΧΗΣ στη χώρα μας, για τον οποίο προβλέπεται δυνατότητα αναθεώρησης/επικαιροποίησής του ανά τρία έτη. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, τα ΚΜ καταχωρούν τα δεδομένα για τις ΧΗΣ στην ηλεκτρονική βάση EUMUDA (<http://www.eumuda.eu/index>). Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων γίνεται σε σχέση με τις ΧΗΣ και τις δυνατότητες που υπάρχουν βάσει των διαθέσιμων πόρων και με κατεύθυνση την Ολοκληρωμένη Φυτοπροστασία και τις εναλλακτικές των χημικών μεθόδων, που αποτελεί βασική στρατηγική βάσει και της Οδηγίας 128/2009/ΕΚ. Στην περίπτωση που προκριθεί η χρήση χημικών ουσιών, η διαδικασία περιγράφεται ως κάτωθι:

- Στο σημείο 2.β του παραπάνω άρθρου, επιτρέπεται η διεύρυνση ήδη αδειοδοτημένων φπ σε ΧΗΣ από αιτούντες, οι οποίοι δύνανται να είναι και διαφορετικοί από τον κάτοχο της αρχικής έγκρισης, χωρίς στοιχεία αποτελεσματικότητας και φυτοτοξικότητας, με την προϋπόθεση ότι η άδεια και/ή ετικέτα του φπ περιλαμβάνει σχετική προειδοποίηση περί μη αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας και έλλειψης φυτοτοξικότητας. Επισημαίνουμε ότι, ακόμα και όταν η αίτηση για έγκριση ή διεύρυνση της διάθεσης στην αγορά σε ΧΗΣ γίνεται με τη συμβατική διαδικασία του άρθρου 33, οι κατευθυντήριες οδηγίες προβλέπουν μειωμένο αριθμό πειραμάτων αποτελεσματικότητας/φυτοτοξικότητας (EPPO STANDARDS PP 1/226 & 1/257).

➤ Στο σημείο 3 του παραπάνω άρθρου, περιλαμβάνεται προτροπή προς τα ΚΜ για την υιοθέτηση μέτρων διευκόλυνσης για την υποβολή αιτήσεων για διεύρυνση σε ΧΗΣ. Η χώρα μας έχει υιοθετήσει τέτοια μέτρα τόσο με την προαναφερθείσα ΥΑ όσο και με τη θέσπιση χαμηλότερου παράβολου.

➤ Στο σημείο 9 του παραπάνω άρθρου, προβλέπεται η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ταμείου για τις ΧΗΣ, συνεπεία σχετικής έκθεσης/εισήγησης της Επιτροπής της ΕΕ. Πράγματι, το έτος 2014, επί προεδρίας της χώρας μας, παρουσιάστηκε η έκθεση της Επιτροπής της ΕΕ (Φεβρουάριος 2014) και αποφασίστηκε να δημιουργηθεί το Συντονιστικό Γραφείο για τις ΧΗΣ (Minor Uses Coordination Facility – MUCF), χωρίς, όμως, συνοδευτική νομοθετική πρόταση. Για τα τρία πρώτα έτη λειτουργίας του το MUCF χρηματοδοτήθηκε από εθελοντικές εισφορές τριών ΚΜ (Γερμανίας, Γαλλίας, Ολλανδίας) και της Επιτροπής της ΕΕ. Ήδη, στο προηγούμενο Συμβούλιο Υπουργών (09/10/2017), τέθηκε από τα εν λόγω ΚΜ το θέμα συνέχισης χρηματοδότησης του MUCF, με σχέδιο ‘εθελοντικών’ εισφορών από όλα τα ΚΜ.

Β) Στο άρθρο 59, σημείο 1 του εν λόγω Κανονισμού, προβλέπεται, ως κίνητρο προς τους κατόχους αδειών διάθεσης φπ, η κατά περίπτωση τρίμηνη επέκταση της περιόδου προστασίας των δεδομένων για συγκεκριμένο φπ, ανάλογα με την επέκταση της χρήσης του σε ΧΗΣ.

Όσον αφορά στην προαναφερθείσα ευρωπαϊκή βάση δεδομένων EUMUDA, σημειώνεται ότι η εν λόγω βάση δεδομένων έχει προκύψει από μεταφορά των στοιχείων του παλαιότερου προγράμματος C-IPM. Στις πρώτες συσκέψεις του MUCF έχουν συμμετάσχει στις μεν ομάδες καλλιέργειών εμπειρογνώμονες από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ) ως Αρμόδια Αρχή Αξιολόγησης (ΑΑΑ) και στη συντονιστική ομάδα εκπρόσωπος από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ). Ο εκπρόσωπος της ΣΕΑ υποστήριξε ότι κύριος ρόλος του γραφείου θα πρέπει να είναι η διευκόλυνση του προαναφερθέντος άρθρου 51 του ως άνω Κανονισμού και, κυρίως, η εξεύρεση λύσεων για ορισμό και υπολογισμό Ανωτάτων Ορίων Υπολειμμάτων (ΑΟΥ) στις μικρές καλλιέργειες, καθώς τα υπόλοιπα στοιχεία ασφαλούς χρήσης ενός φπ δύναται να καλύπτονται από ήδη εγκεκριμένες χρήσεις (risk envelope approach). Ως αποτέλεσμα της παρέμβασης της ΣΕΑ:

- Αναδείχτηκε η ανάγκη τα ΑΟΥ να αποτελέσουν ξεχωριστό θέμα, το οποίο συζητήθηκε στη σύσκεψη του MUCF στις αρχές Νοεμβρίου του 2017, παρουσία και αρμοδίων υπαλλήλων τόσο της Επιτροπής της ΕΕ όσο και της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (European Food Safety Authority – EFSA), ενώ έχουν ακολουθήσει και συνεχίζονται και άλλες σχετικές συσκέψεις.
- Ξεκαθαρίστηκε ότι η παρούσα νομοθεσία επιτρέπει τη χρήση και πειραμάτων ΑΟΥ εκτός ΕΕ, δίνοντας αρχικά τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν στοιχεία, που έχουν ήδη αξιολογηθεί από την EFSA για τον ορισμό Ορίων Ανοχής (Import Tolerances -IT), ενώ η χώρα μας έχει ήδη χρησιμοποιήσει αυτή τη δυνατότητα για επέκταση έγκρισης στην καλλιέργεια του αβοκάντο, εγκρίνοντας άδεια διάθεσης φπ ως ΧΗΣ, σύμφωνα με τις διαδικασίες.
- Με επισπεύδουσα την Ισπανία, τελεσφόρησε μία πιλοτική διαδικασία, βάσει της οποίας ο λωτός τοποθετήθηκε στην ομάδα των μηλοειδών στους πίνακες παρεκβολής των ΑΟΥ, οπότε πλέον μια μικρή καλλιέργεια θα στηρίζεται, για όλες τις δραστικές, από πειράματα ΑΟΥ μιας μεγάλης καλλιέργειας. Η ΣΕΑ θα αναδείξει την ανάγκη τυποποίησης και υιοθέτησης από το MUCF αυτής της διαδικασίας, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα, σε συνεργασία και με τα άλλα ΚΜ του νότου της ΕΕ, να καλυφθούν και άλλες μικρές καλλιέργειες.

Όσον αφορά στα συγκριτικά δεδομένα υπέρβασης των θεσπισμένων Ανωτάτων Ορίων Υπολειμμάτων (ΑΟΥ) από χρήση μη εγκεκριμένων σκευασμάτων σε προϊόντα προερχόμενα από Ήσσοнос Σημασίας καλλιέργειες συγκριτικά με τα προϊόντα λοιπών καλλιεργειών, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με δεδομένα από τους ελέγχους υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων που πραγματοποιήθηκαν στο ΜΦΙ στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου κατά την τριετία 2015 – 2017, αναλύθηκαν 306 δείγματα καλλιεργειών ήσσοнос σημασίας. Τα εν λόγω δείγματα προέρχονται από 35 διαφορετικές καλλιέργειες (βλ. Πίνακα 1). Από τον έλεγχο των δειγμάτων διαπιστώθηκαν 34 υπερβάσεις των κοινοτικών ΑΟΥ (10 το 2015, 7 το 2016 και 17 το 2017) που αντιπροσωπεύουν το 11% των δειγμάτων καλλιεργειών ήσσοнос σημασίας. Το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνόλου των δειγμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου είναι στο 2.8%, που αντιστοιχεί σε 92 από 3.316 δείγματα.

Πίνακας 1. Καλλιέργειες ήσσονος σημασίας που εξετάστηκαν κατά την τριετία 2015 - 2017

Αβοκάντο	Βλήτα	Μελισσόχορτο	Σκόρδο
Αγκινάρες	Γκρέιπ-φρουτ	Μπάμιες	Σύκα
Αμύγδαλα	Δενδρολίβανο	Μπρόκολα	Τσάι
Άνηθος	Καρύδια	Πράσο	Τσάι, βουνού
Αντίδι κατσαρό	Κοκκινογούλι	Ραδίκι	Φακές
Άνθη χαμομηλιού	Λουίζα	Ραπάνια/Ραφανίδες	Φρέσκα κρεμμύδια
Αραχίδα	Μαϊντανός	Ρίγανη	Φύλλα παντζαριού
Βασιλικός	Μάνγκο	Ρόδι	Φύλλα σέλινου
Βατόμουρα	Μανιτάρια	Ρόκα	

Σχετικά με τα 17 δείγματα του έτους 2017, στα οποία παρατηρήθηκαν υπερβάσεις, αυτές οφείλονται σε δραστικές ουσίες, για τις οποίες δεν υπάρχουν εγκεκριμένα σκευάσματα στις συγκεκριμένες καλλιέργειες. Συγκεκριμένα, οι υπερβάσεις αφορούν:

- Επτά (7) δείγματα ροδιάς, όπου βρέθηκαν υπολείμματα των δραστικών ουσιών acetamiprid (5 δείγματα), thiacloprid (1 δείγμα) και chlorpropham (1 δείγμα).
- Πέντε (5) δείγματα μαϊντανού, όπου βρέθηκαν υπολείμματα των δραστικών ουσιών meranpyrim (3 δείγματα), indoxacarb (1 δείγμα) και chlorpyrifos (2 δείγματα). Ειδικότερα, σε 2 δείγματα βρέθηκαν ταυτόχρονα υπολείμματα των δραστικών ουσιών meranpyrim και chlorpyrifos.
- Ένα δείγμα μπάμιες, όπου βρέθηκαν υπολείμματα της δραστικής ουσίας indoxacarb.
- Ένα δείγμα πράσο, όπου βρέθηκαν υπολείμματα της δραστικής ουσίας chlorpyrifos.
- Ένα δείγμα φύλλων παντζαριού, όπου βρέθηκαν υπολείμματα της δραστικής ουσίας clothianidin.
- Ένα δείγμα φακές, όπου βρέθηκαν υπολείμματα της δραστικής ουσίας pirimiphos methyl.
- Ένα δείγμα βασιλικού, όπου βρέθηκαν ταυτόχρονα υπολείμματα των δραστικών ουσιών cytochanil, flufenoxuron και lufenuron.

Ως προς τη χρηματοδότηση του MUCF, σημειώνεται ότι, όπως προαναφέρθηκε, αποτέλεσε θέμα συζήτησης του προηγούμενου Συμβουλίου Υπουργών (09/10/2017), ενώ, στην ουσία, πρόκειται για εθελοντική δράση των ΚΜ. Παρόλα αυτά και καθώς ο σκοπός λειτουργίας του MUCF καλύπτει τους σκοπούς της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τα φπ, οι ΧΗΣ δύναται να υποστηριχθούν από τα παράβολα, που κατατίθενται για τις εγκρίσεις των φπ, καθώς ρητά ο σχετικός ν. 4036/2012 (Α' 8) προβλέπει στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 [όπως τροποποιήθηκε από την πρώτη παρ. του άρθρου 44, του ν. 4235/2014 (Β' 32)] ότι 'Τα ποσά αυτά διατίθενται αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος νόμου'.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη
2. Βουλευτή κα Α. Αναγνωστοπούλου
3. Βουλευτή κα Ε. Αυλωνίτου
4. Βουλευτή κα Ε. Βαγιωνάκη
5. Βουλευτή κα Α. Γκαρά
6. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
7. Βουλευτή κ. Γ. Δημαρά
8. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
9. Βουλευτή κα Μ. Θελερίτη
10. Βουλευτή κ. Ν. Θηβαίο
11. Βουλευτή κα Α. Ιγγλέζη
12. Βουλευτή κ. Α. Κασόρη
13. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
14. Βουλευτή κα Ζ. Λιβανίου
15. Βουλευτή κ. Τ. Μηταφίδη
16. Βουλευτή κ. Ι. Μιχελογιαννάκη
17. Βουλευτή κ. Κ. Μορφίδη
18. Βουλευτή κ. Γ. Μπαλαούρα
19. Βουλευτή κ. Χ. Μπυγιάλα
20. Βουλευτή κ. Γ. Ντζιμάνη
21. Βουλευτή κ. Γ. Πάλλη
22. Βουλευτή κ. Ν. Παπαδόπουλο
23. Βουλευτή κ. Χ. Παπαδόπουλο
24. Βουλευτή κ. Δ. Ρίζο
25. Βουλευτή κ. Δ. Σεβαστάκη
26. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
27. Βουλευτή κ. Κ. Σπαρτινό
28. Βουλευτή κα Α. Σταμπουλή
29. Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο
30. Βουλευτή κα Μ. Τζούφη
31. Βουλευτή κ. Α. Τριανταφυλλίδη
32. Βουλευτή κα Μ. Τριανταφύλλου